

Na osnovu člana 29. i člana 40. Pravilnika o organizaciji i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja/logorovanja, društveno/korisnog rada, škole u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednjoj školi („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 15/22), u skladu sa Godišnjim programom rada škole, na prijedlog Odjeljenjskih vijeća, uz saradnju sa Vijećem roditelja, Vijećem učenika i drugim subjektima odgojno-obrazovnog procesa, Nastavničko vijeće JU „Deveta osnovna škola" Ilidža, na sjednici održanoj dana 24.03.2023.godine godine, d o n o s i

IZVEDBENI PLAN I PROGRAM
ZA REALIZACIJU ŠKOLE U PRIRODI
Školska 2022/2023. godina

RAKOVICA – BJELAŠNICA – RAKOVICA

1. ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI I ZADACI

OPĆI CILJEVI

ODGOJNI CILJEVI

Sticanje vrline i pozitivnih navika, razvijanje valjanih moralnih shvatanja i usvajanje kulturnog ponašanja, koji prvenstveno utiče na voljnu aktivnost učenika, snaže je vrlinama i usmjeravaju prema društveno korisnim djelatnostima i plemenitom postupanju. Neposredno zapažanje i potpuno doživljavanje stvarnosti u cilju sticanja dubljih i trajnijih znanja i ublažavanja negativne posljedice verbalističke i udžbeničke nastave.

OBRAZOVNI CILJEVI

Obrazovni ciljevi se ostvaruju usvajanjem svih onih sadržaja „Škole u prirodi“, koji zahtijevaju izučavanje, razumijevanje i pamćenje, a odnose se na sticanje znanja pomoću raznih metoda i podsticanja slobodnih aktivnosti učenika. Sticanje znanja i vještina iz više nastavnih oblasti kao što su, priroda, društvo, književnost, muzika, likovna kultura kao i drugi nastavni predmeti čija je primjena moguća realizacijom „Škole u prirodi“, kroz što više posjeta geografskim, historijskim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima.

FUNKCIONALNI ODNOSNO PRAKTIČNI

Funkcionalni odnosno praktični ciljevi obuhvataju sticanje umijeća, sposobnosti, radnih navika i iskustva koja se mogu primijeniti u neposrednoj životnoj praksi i ogledaju se kroz posebne zadatke da kod učenika razviju moć zapažanja i upoređivanja, zaključivanja i dokazivanja, apstrakcije i konkretizacije, analize i sinteze s namjerom da se kod učenika probudi smisao za uviđanje bitnih detalja i odnosa, uzročno-posljedičnih veza i funkcija, da se pojača radoznalost, istraživački duh, mašta i kritičnost, razvijanje voljne i stvaralačke aktivnosti učenika.

POSEBNI ODNOSNO SPECIFIČNI CILJEVI

Usvajanje dijela nastavnog plana i programa kroz:

- neposredno upoznavanje sa pojavama i odnosima u prirodi i društvenoj sredini
- upoznavanje sa prirodno-geografskim obilježjima i historijskim znamenitostima
- sticanje znanja o kulturnom naslijeđu ove države, obrazovnim i privrednim dostignućima koja su u vezi sa djelatnošću škole
- posjeta spomenicima svjetske kulturne baštine
- rekreativno-zdravstveni i socio-psihološki razvoj učenika.

ZADACI „ŠKOLE U PRIRODI“

Predstavljaju konkretizaciju ciljeva, koji se ostvaruju realizacijom sadržaja izvedbenih planova i programa realizacije „Škole u prirodi“.

OPĆI ZADACI

- materijalni (sticanje znanja, vještina i navika)
- odgojni (svestrani odgoj)
- formalni (fizički i psihički razvoj)

SPECIFIČNI, ODNOSNO POJEDINAČNI ZADACI

- proučavanje objekata i fenomena u prirodi
- razvijanje interesovanja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika
- upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih krajeva
- razvijanje pozitivnog odnosa prema:
 1. nacionalnim vrijednostima
 2. kulturnim i estetskim vrijednostima
 3. sportskim potrebama i navikama
 4. pozitivnim socijalnim odnosima
 5. shvatanju značaja zdravlja i zdravog stila života
 6. kulturno-historijskom naslijeđu Bosne i Hercegovine
- podsticanje ispoljavanja pozitivnih emocionalnih doživljaja
- osposobljavanje učenika za ostvarivanje osnovnim ljudskih potreba izvan porodice
- upoznavanje sa novim tehničkim i tehnološkim dostignućima iz oblasti struke, koje se izučavaju u školi
- realizacija odgovarajućih sadržaja nastavnih i vannastavnih aktivnosti iz Nastavnog plana i programa za osnovne škole
- realizacija nastavnih jedinica prilagođena nastavi u prirodi u skladu sa Nastavnim planom i programom
- sticanje i usvajanje odgojno-obrazovnih, socijalnih, zdravstveno-rekreativnih, psiho-fizičkih sposobnosti učenika i drugih znanja i vještina
- izvođenje nastave u vanškolskim uslovima
- usvajanje znanja i vještina uz korištenje posebnih metoda rada koje se rijetko primjenjuju u učionici
- korelacija nastave iz pojedinih predmeta i njihova tematika povezanosti primjerena ambijentu i uzrastu učenika
- prilagođavanje učenika različitim uslovima života i rada
- odgoj u duhu patriotizma, upoznavanja prirodnih ljepota zemlje, prirodnog bogatstva, uslova života i rada
- evidentiranje ukupnog vremena provedenog za svaku aktivnost pri realizaciji nastavnih sadržaja za svaki predmet pojedinačno
- određivanje vremena i prostora za ostvarivanje određenih sadržaja poslije uvida u sve mogućnosti koje pružaju s ciljem da budu najpogodniji i najkorisniji za realizaciju

- stvaranje uslova za siguran i zdrav boravak učenika i održavanje ugodnog raspoloženja
- naučiti učenike pravilima ponašanja u prirodi i poštovanju prirodnih pojava
- razvijanje kolektivizma, tačnosti, urednosti, druželjubivosti i discipline kod učenika
- bolje upoznavanje učenika i njihovih navika tokom odvojenosti od porodice
- saznavanje, učenje posmatranjem, istraživanjem i praktičnim djelovanjem
- utvrđivanje pravila odijevanja, kao dio pripreme za istraživanje u prirodi, koja se odnose na izbor odgovarajuće obuće i odjeće koja je komotna i pokriva/štiti tijelo.

2. SADRŽAJI, METODE I SREDSTVA KOJIMA SE POSTAVLJENI

CILJEVI OSTVARUJU

- posjeta prirodnim, geografskim, historijskim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima
- Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo obezbjeđuje sredstva za finansiranje djece/učenika, koja podrazumijevaju sve troškove neophodne za učešće u realizaciji „Škole u prirodi“.
- Roditelji osiguravaju sredstva za eventualne troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika.

3. NOSIOCI PREDVIĐENIH SADRŽAJA I AKTIVNOSTI

1. Školski odbor

- upoznavanje sa izvedbenim planom i programom „Škole u prirodi“
- imenovanje Komisije za provođenje procedure izbora najpovoljnije Agencije (na prijedlog direktora škole)
- upoznavanje sa programom i općim uslovima putovanja

2. Direktor škole

- koordiniranje u svim aktivnostima koje spadaju u nadležnost škole, u svojstvu nosioca aktivnosti
- predlaganje vođe puta
- prezentiranje izvedbenog plana i programa „Škole u prirodi“ Školskom odboru radi upoznavanja
- osiguravanje svih sadržaja u uslovima za odabir Agencije (navođenje od strane Agencije svih vrsta sadržaja koji će se realizovati)
- obaveza ugovaranja bezbjedonosnih aspekata pri realizaciji „Škole u prirodi“ (obezbjeđenje potrebnih uslova za udobno i bezbjedno putovanje, smještaj, prehranu i boravak učenika u toku realizacije „Škole u prirodi“)
- Zaključivanje Ugovora sa Agencijom-najboljim ponuđačem

- organizovanje konsultacija prije izvođenja putovanja, što podrazumijeva uključenost svih zainteresovanih subjekata u procesu odlučivanja i planiranja
- obaveza informisanja Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo o početku realizacije „Škole u prirodi“

3. Nastavničko vijeće

- usvajanje Izvedbenog plana i programa „Škole u prirodi“
- imenovanje vođe puta
- određivanje pratilaca iz reda zaposlenika škole (po jednog pratioca zaposlenika škole na najmanje 15 a najviše 20 učenika)
donošenje Odluke koja se odnosi na Izvještaj o realizaciji ekskurzije

4. Odjeljsko vijeće

- predlaganje izvedbenog plana i programa realizacije „Škole u prirodi“ i koordiniranje aktivnosti, koje su u domenu rada Odjeljskog vijeća, po nalogu direktora

5. Razrednici IV razreda

- pravovremeno upoznavanje roditelja sa organizacijom „Škole u prirodi“
- pribavljanje pismene saglasnosti roditelja
- dostavljanje potrebne dokumentacije vođi puta, najkasnije 20 dana prije putovanja
- upoznavanje učenika i roditelja o društveno-prihvatljivim pravilima ponašanja (Etički kodeks ponašanja)
- obaveza prikupljanja izjava roditelja o prihvatanju nadoknade troškova i eventualno pričinjene štete, koja prouzrokuje učenik (njihovo dijete)

6. Vođa puta

- aktivno učešće u planiranju, organizaciji i realizaciji „Škole u prirodi“
- ostvarivanje Izvedbenog plana i programa „Škole u prirodi“
- preduzimanje neophodnih aktivnosti u smislu osiguranja bezbjedonosnih aspekata realizacije „Škole u prirodi“
- priprema Izvještaja o realizaciji „Škole u prirodi“

7. Roditelji učenika

- pravovremeno upoznavanje sa realizacijom „Škole u prirodi“
- davanje saglasnosti za učešće učenika o realizaciji „Škole u prirodi“
- osiguravanje sredstava za naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika.
- učešće u radu Komisije za odabir Agencije-najpovoljnijeg ponuđača, preko Vijeća roditelja
- upoznavanje sa Izvedbenim planom i programom „Škole u prirodi“

- upoznavanje sa Etičkim kodeksom „Škole u prirodi“ na roditeljskim sastancima

8. Učenici

- učešće preko Vijeća učenika u predlaganju sadržaja i aktivnosti za tekst Izvedbenog plana i programa „Škole u prirodi“
- plansko upoznavanje sa Etičkim kodeksom ponašanja u toku realizacije „Škole u prirodi“ na časovima odjeljenske zajednice
- upoznavanje sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja (diskriminacije, neprijateljstava svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje)
- zabrana odlaska učenika na neprikladna mjesta

9. Agencija

- osiguranje pretpostavki za realizaciju Izvedbenog plana i programa „Škole u prirodi“
- osiguranje usluga turističkog vodiča
- osiguranje visokog kvaliteta usluga prijevoza, smještaja, boravka, ishrane, te drugih usluga u sklopu turističkog aranžmana
- osiguranje bezbjedonosnih aspekata realizacije „Škole u prirodi“
- poštivanje svih odredbi Ugovora zaključenog sa školom

8. PLANIRANI OBUHVAT UČENIKA

- Svi učenici IV-og razreda (22 učenika).

9. DUŽINA TRAJANJA

- Planirana je realizacija trodnevne „Škole u prirodi“ sa jednim odjeljenjem IV razreda, koja će se realizovati u okviru tri nastavna dana

10. PLANIRANI PUTNI PRAVCI I DESTINACIJA

1. dan

Polazak ispred škole u dogovoreno vrijeme. Vožnja na relaciji Sarajevo – Bjelašnica. Smještaj u hotel. Ručak. Pripreme za izbor aktivnosti u toku boravka u školi u prirodi. Šetnja sa stručnim vodičem i upoznavanje sa bližom okolinom. Slobodno vrijeme. Večera. Aktivnosti po dogovoru. Noćenje.

2. dan

Doručak. Realizacija Nastavnog plana i programa. Ručak. Obilazak: Igman-Veliko polje, prašuma. Upoznavanje sa pojmovima i praktičan rad: stećak, nekropola, orijentacija u prirodi... nakon kraćeg odmora, sport i takmičenja po izboru učenika (nogomet, košarka, elementarne sportske igre i sl.). večera. Aktivnosti po dogovoru (disko, zabavne igre, maskenbal). Noćenje.

3. dan

Doručak. Polazak pješice u pravcu Javorovog dola koje se smatra jednim od najljepših izletišta na Bjelašnici. Obilazak kamenog amfiteatra, vještačkog jezera, kamene kule, česme sa prirodnom izvorskom vodom, šetnja uređenim stazama. Realizacija Nastavnog plana i programa. Polazak prema Sarajevu. Čas u prirodi na Igmanu. Nastavak putovanja do škole.

11. OPIS PRIJEVOZA, UGOSTITELJSKIH USLUGA I DRUGIH USLUGA

- pri realizaciji putovanja koristiće se autobusi novije proizvodnje, tehnički ispravni i pregledani (redovni tehnički pregledi u posljednjih šest mjeseci i tehnički pregled obavljen, ne ranije od pet dana, o čemu Agencija dostavlja pisane dokaze), uz uslov da će njima upravljati lica, koja ispunjavaju zahtjeve u pogledu profesionalne obučenosti i kompetentnosti, uz obavezu Agencije da školi dostavi pisane dokaze o njihovoj psihofizičkoj sposobnosti za upravljanje autobusom (tahografske trake za predhodna dva dana)
- Agencija može da koristi vlastita prijevozna sredstva ili prijevozna sredstva u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti i prijevoza putnika u kojima su putnici i prtljag osigurani
- Agencija i škola su obavezne da osiguraju potreban broj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu
- u cilju sigurnog boravka učenika, Agencija će koristiti samo one smještajne i ugostiteljske objekte, koji zadovoljavaju određene standarde u smislu kvaliteta usluga smještaja, prehrane i posluživanja napitaka, sa posebnim osvrtom na visok kvalitet ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih zahtjeva u pogledu pripremanja hrane i napitaka i smještajnih sadržaja, o čemu je Agencija obavezna dostaviti pismene dokaze
- Agencija je obavezna da osigura postupanje odgovornih lica u smještajnim i ugostiteljskim objektima u smislu zabrane posluživanja alkoholnih pića i drugih opijata učesnicima, te posjete sobama drugih lica koja se nalaze na spisku učesnika „Škole u prirodi“

12. ODREDBE O UPRAVLJANJU RIZICIMA REALIZACIJE

- Obaveza škole je da osigura zaštitu najboljeg interesa učenika, da vodi brigu usmjerenu ka očuvanju njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja te bezbjednosti, kroz preduzimanje

sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postpku organizacije i realizacije „Škole u prirodi“

- Škola je obavezna preventivno postupati preduzimanjem niza sigurnosnih mjera kako bi povećan rizik, kao bitna karakteristika realizacije ekskurzije, bio sveden na razumnu mjeru, odnosno minimum
- realizacija niz planskih aktivnosti usmjerenih na povećanje sigurnosti svih sudionika uključenih u realizaciju ekskurzije kao što su:
 - a) pravovremeno upoznavanje roditelja učenika sa planom realizacije ekskurzije (predviđena Godišnjim programom rada)
 - b) pribavljanje pismene saglasnosti roditelja kojom se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika u realizaciji ekskurzije
 - c) plansko upoznavanje učenika i roditelja sa Etičkim kodeksom (društveno prihvatljiva pravila ponašanja), na časovima odjeljenske zajednice, odnosno na roditeljskim sastancima
 - d) upoznavanje učenika sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstava i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje
 - e) preduzimanje zaštitnih mjera od odlaska učesnika „Škole u prirodi“ na neprikladna mjesta i druge mjere u skladu sa članom 60. stav 2. Pravilnika.

13. PLANIRANA CIJENA USLUGA, ODNOSNO FINANSIJSKI OKVIR

- Okvirna cijena „Škole u prirodi“ do 180 KM (sa svim planiranim sadržajima predviđenim programom)
- U cijenu „Škole u prirodi“ je uključeno:
 - Prevoz modernim turističkim autobusom
 - Smještaj učenika u hotelu u Bjelašnica, dva puna pansiona
 - Korištenje bazena
 - Izleti: Javorov do, pećina Klokočevica, Igman-Veliko polje
 - Pratilac i animator grupe
- U cijenu „Škole u prirodi“ nije uključeno:
 - Individualni troškovi

14. TEHNIČKA ORGANIZACIJA

Tehnička priprema podrazumijeva radnje organizacije i realizacije a naročito:

- donošenje Odluke o vrsti postupka koji će se provoditi za odabir najpovoljnije ponude, shodno Zakonu o javnim nabavama

- formiranje Komisije i provođenje procedure odabira Agencije koja će pružiti podršku pri realizaciji „Škole u prirodi“
- usaglašavanje Izvedbenog plana i programa sa cijenama Agencije
- program putovanja, te opće uslove putovanja
- konsultacije s ciljem potpune uključenosti i obaviještenosti roditelja o svim ponuđenim sadržajima, posebno u smislu izbora mjesta realizacije i kompletnog aranžmana
- prikupljanje podataka o organizaciji, kategorijama, i uslovima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prijevoz učenika, kvalitetu usluga turističkog vodiča i drugih lica koja će tumačiti ciljeve ekskurzije učenika
- prikupljanje dokumentacije neophodne za putovanje (police putničkog i zdravstvenog osiguranja, razne potvrde i druga dokumentacija neophodna za realizaciju turističkog aranžmana)
- ažuriranje pisane dokumentacije koja obuhvata sve pojedinačne akte nastale u postupku obavještanja roditelja, te pisane saglasnosti roditelja kojim se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika i druge aktivnosti u skladu sa članom 58. Pravilnika

15. NAČIN FINANSIRANJA PO KATEGORIJAMA UČENIKA

- Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo obezbjeđuje sredstva za finansiranje djece/učenika, koja podrazumijevaju sve troškove neophodne za učešće u realizaciji „Škole u prirodi“
- Roditelji osiguravaju sredstva za eventualne troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika
- Sredstva za realizaciju „Škole u prirodi“ škola će uplatiti neposredno na račun Agencije

16. SADRŽAJ ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA

- Realizuje se na osnovu Izvedbenog plana i programa i prati sve vidove učenikovog ispoljavanja te predstavlja osnovu i podstrek za ostvarivanje svih ciljeva iz člana 8. Pravilnika i ostalih ciljeva sa područja moralnog, radnog, intelektualnog, estetskog i uopće humanističkog odgoja.

BOSANSKI JEZIK:

- Učenicima se otvara mogućnost da aktivno u praksi vrše upoređivanje jezika koji su vrlo slični a to su HRVATSKI, SRPSKI i BOSANSKI JEZIK.

ENGLISKI, NJEMAČKI JEZIK:

- Pokušati ostvariti komunikacijski kontakt sa turistima, tako da se u praksi vidi značaj poznavanja stranih jezika.

MOJA OKOLINA:

- Tokom boravka na različitim mjestima učenike upoznati sa klimom, florom i faunom ekosistema.

LIKOVNA I TEHNIČKA KULTURA:

- Prilikom obilaska destinacija koje su predviđene „Školom u prirodi“, i upoznavanja sa kulturno-historijskim znamenitostima, kao i geografskim položajem navedenih destinacija, učenici će upoznati značaj kulturno-historijskih građevina navedenih destinacija.

12. OPRAVDANOST ZA REALIZACIJU „ŠKOLE U PRIRODI“

- Smatramo da se definisani ciljevi i sadržaji „Škole u prirodi“ mogu kvalitetno realizovati na ovoj destinaciji.
- Ukupni troškovi realizacije planirane „Škole u prirodi“ su finansijski i kvalitativno prihvatljivi.

Broj: _____

Datum: _____

Direktorica škole

/ Pirić Sonita, prof. /